

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izmislj nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemanje za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K za pol leta 13 K za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiritopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnništvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34 — „Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Občni zbor „Narodne Tiskarne“.

V nedeljo, dne 25. maja 1902 občni zbor „Narodne Tiskarne“ ni mogel zborovati, ker je bilo po pravilih premalo delničarjev udeleženih.

Zatorej se skliče nov

občni zbor

delniškega društva

„Narodne Tiskarne“

na dan 8. junija 1902

ob 11. uri dopoldne

v prostorih „Narodne Tiskarne“

z istim, za občni zbor dne 25. maja 1902 določenim dnevnim redom, s pristavkom, da po §. 17. društvenih pravil ta novo sklicani občni zbor veljavno sklepa brez ozira na število navzočih delničarjev in na število od njih zastopanih glasov.

Upravni odbor „Narodne Tiskarne“.

Jubilej kazenskega zakona.

Prihodnje leto bo avstrijski kazenski zakon 100 let star. Častitljiva starost, ki bi delala kaki drugi napravi morda čast, pa je za tega jubilarja, oziroma za avstrijsko zakonodajstvo naravnost sramota.

V državi, kjer so merodajni nazori, kakršne so gojili državni krmiljarji pred stoletjem, pač ne more biti kaj prida naprednega duha. Saj vemo, kako so ti možje pred sto leti sodili o cerkvenih predpavicah, o svobodnih pojavih duha, o privilegijih izvoljenih višjih tisoč napram manjvrednim masam. In vse te svoje nazore in predsodke so tudi vlili v kazenski zakon, ki so ga kovali za tedanje dobo, a je veljaven še dandanes. Res je sicer, da si je prizadeval vsak pravosodni minister, vsak predsednik najvišjega sodnega dvora, svoje ime ovekovečiti v tej historični knjigi, a ravno vsled tega je nastala namesto jasnih paragrafov pravcata skrupularija, ki je niti juristi vselej ne razumevajo.

Pri vsem tem pa nosi vendar določbo, da se ne sme nihče izgovarjati z nepoznanjem kazenskih določil! Od nekega lajka se zahteva tedaj, naj pozna vse te dodatke, ukaze in naredbe v starinskem kazenskem zakonu, za koje večkrat sami sodniki ne vedo.

Pri ravnokar završeni debati o justičnem etatu v državnem zboru se je tudi parkrat ponavljala zahteva za preosnovo kazenskega zakona. Bili so le odmevi ob zbornične stene, ki niti niso prišli do ušes pravosodnemu ministru, ker je ležal doma bolan. Odgovarjal je pač sekijski načelnik Klein, ki je razodel, da se v pravosodnem ministertvu že dlje časa dela na novem kazenskem zakonu. »Osebe, ki na tem sodelujejo, jamčijo, da dobimo kazenski zakon, ki bo stal na višini znanstvenih zahtev«. Besede slišimo, a manjka nam vera. Saj nas je poučilo isto ministertvo o svoji naglici, kadar se gre za reforme, z novim tiskovnim zakonom, ki se nam že leta in leta obeta, in o kojem je sam minister že pred dobrim letom zagotavljal, da je izgotovljen ter se takoj predloži zbornici, a še vedno ga ne vidimo.

Posebno zastarele in trinoško-reakcijske so določbe kazenskega zakona glede verskih deliktov in one o ukračenosti spoštljivosti napram dvornim osebam. Vsled teh določeb kazenskega zakona dandanes ni mogoče cerkvenih in verskih vprašanj znanstveno, po raziskavah in lastnih nazorih razmotrivati. O tem nas poučijo razne konfiskacije onih knjig in brošur, ki so kritikovale hudodelstva papežev, sežiganje nevernežev, papežev nezmotljivost itd.

Nihče ne najde tedaj v našem zastarelem kazenskem zakonu tako vsestranske zaščite kakor cerkveni služabniki in njihove institucije, bodisi da naravnost grešijo na zdravo človeško pamet. V kazenskem zakonu je tako zanje skrbjeno in kdor si upa le ugovarjati, pa ga pahnejo v nesrečo.

In to suvereniteto, ki so jim jo odkazali v kazenskem zakonu pod kuto vzgojeni aristokratje pred 100 leti, izrabljajo dandanes marsikateri bojeviti in škodoželjni cerkveni služabniki. Saj smejo svojo jezico izliti v »hiši božji« nad ne-

ljubim vernikom na najostudnejši način, če pa bi psovanemu zavrela kri ter bi hotel očitati, četudi mirno, zavrniti, spravi ga blagoslovljeni oblastnež še v luknjo.

Ravno tako malenkostno in reakcijsko je naziranje, da zasluži državljani, pa bodisi da je tudi drugega veroizpovedanja, že samo zato hudo kazni, ker ni snel klobuka pred procesijo ali srečavi duhovnika na potu k bolniku. Naš vsemogotni Bog gotovo ne pogrša poedinega pozdrava med milijonskimi zemeljskimi črvi, ravno tako, kakor se posebej ne veseli, ako je tak drugovernik zato pahnjen v nesrečo, ker je pozabil ali pa tudi ni vedel, da se mora takim zunanjim simbolom izkazovati počaščenje.

Kar se pa tiče takozvanega »Ehrfurchtsparagrafa« v našem kazenskem zakonu, ki odteguje vsakega uda vladarskega sorodstva javni kritiki — tajne kritike jih seveda vsi strogi paragrafi ne zavarujejo, ako so isto zaslužili — je to zadevo najboljše označil posl. Ellenbogen v državnem zboru povodom dejstva, da vsled vpliva nadvojvode Frana Ferdinanda ni veliki Tolstoj potrjen kot častni član češke akademije.

Kam sega strast in predrznost naših Nemcev.

Iz Ljutomera 23. maja.

Dne 14. t. m. se je vršila občinska seja, pri kateri je bilo med drugim na dnevnem redu tudi nameščenje občinskega zdravnika za trg Ljutomer, katero mesto je bilo razpisano. Edini kompetent za to mesto je bil tukajšnji okrožni zdravnik g. dr. Chloupek. O stvari je referiral sam župan, notar Thurn. Isti je sam pripoznal izvrstno strokovno kvalifikacijo prošnika in povdarjal njegovo zdravniško spretnost in priljubljenost pri ljudstvu, vendar pa je predlagal, naj se njegova prošnja odbije in to zaradi tega, ker je dr. Chloupek kot narodni nasprotnik občini naravnost sovražen in da se tedaj od njega sporazumnega delovanja za občinsko upravo pričakovati ne more. Dokaza za to svojo frivolno, iz trte zvito trditev pa župan ni doprinesel nobenega, ker tudi nobenega

doprinesiti ne more. — Dalje je predlagal župan, da naj občina zopet izposluje dovoljenje c. kr. namestništva, da sme posel občinskega zdravnika še tudi nadalje opravljati tukajšnji c. kr. sanitetni koncipist dr. Pavel Varda, (tedaj c. kr. sanitetni uradnik in pristaš vladajoče stranke, katera ima dolžnost občinskega zdravnika nadzorovati), kateri pa za to mesto niti prosil ni. Predlog je bil vkljub temu, da je slovenska manjšina občinskega zastopa temeljito ugovarjala, sèvé sprejet z večino glasov. Da pa je ta županov predlog presedal tudi treznejšim in manj zagrizenim odbornikom iz nasprotnega tabora, se vidi iz tega, da je celo neki odličen pristaš nemške večine izrečno izjavil, da se o tem predlogu hoče glasovanja vzdržati.

Iz tega utemeljevanja županovega, kateri je obenem tudi jurist, v javni občinski seji, se pač razvidi, kam je naše Nemce in nemškutarje že zapeljala slepa strast in narodna nestrpnost. Župan in jurist Thurn noče znati, da je pri javnih službah merodajna v prvi vrsti kvalifikacija; ta jurist noče znati, da je kompetent vezan na službeno prisego in službeno instrukcijo; ta jurist utemeljuje svoj predlog brez vseh dokazov in tiste nadomestuje s sumničenjem in javnim žaljenjem. Ako bi tako postopale tudi druge korporacije in oblasti, kake posledice bi pač moralo imeti tako postopanje povsod!?

Deželni odbor, namestnija in razne avtonomne korporacije in oblasti morale bi odpustiti vse svoje uslužbence, ki niso iste vere in političnega prepričanja. Tudi Vas, g. notar Thurn, bi notarska komora svoječasno ne smela predlagati za mesto ljutomerskega notarja, niti Vi sami kot kavalir bi tega mesta sprejeti ne smeli, saj se ljutomerski notar živi itak iz slovenskih grošev in o sebi pa vendar ne boste trdili, da ste prijazen Slovenec! Zakaj se skrivate za tako otročji argument? Zakaj ne rečete raji naravnost: mi ne damo mesta Slovanu, dokler imamo moč v rokah, in bilo bi vse jasno. Mislite, da si pustimo še dalje pesek v oči metati? Saj se poznamo! Nemškutar je in ostane povsod enak. Kadar je v večini, terorizuje, ako pa je v manjšini, kriči po enakoprav-

LISTEK.

Broša.

Francoski spisal Fine Fleur.

(Gospod Rapiat, star 60 let, Avrelia, njegova žena, 49. Zvečer okoli šestih. Rapiat je prišel domov iz kluba. Avrelia mu gre nasproti s pis-mom v roki.)

Avrelia: Ali veš, stari, kaj novega?

Rapiat: No?

Avrelia: Renaudinovi omožé svojo Klotildo.

Rapiat: Kaj me briga; to je njih stvar!

Avrelia: Tako?... A poročni dar, ki ga ji moraš kupiti?

Rapiat: Glej, saj res... Ali misliš, da ji moram res kaj darovati?

Avrelia: Seveda! Ako ji ničesar ne daruješ, bodo rekli, da si star skopuh, ki ne da ničesar svoji nečakinji o priliki njene poroke,

Rapiat: Res, prav imaš... E pa kupiva karkoli.

Avrelia: To sem hotela ravno tudi jaz reči.

Rapiat: No, to je nečuvno, da se moža to otroče, ta žaba!

Avrelia: Lani je nosila še kratka krila.

Rapiat: Renaudinovi so zblazneli.

Avrelia: Tako je. Da sem jaz minister, napravila bi zakon proti obiteljski gluposti. Bogatega mladeniča je umela zaplesti v svoje mreže, ... no, to je gotovo, da so dandanes dekleta jako spretna v tem...

Rapiat: A kaj naj kupiva tej paglavki? Ako že morava trošiti denar, kupiva kaj malega. Preverjen sem, da ne bi stari Renaudin moji hčeri ničesar daroval... Kaj misliš, kak servis za liker!

Avrelia: Ne, ne, to stane mnogo. Bolje bi bila kaka srebrna skleda.

Rapiat: Ali dozo za sladkor?

Avrelia: Ah, to nikakor ne. Gotovo ji bo to kdo drugi daroval, potem bi pa imela dve. A ona druga bi bila gotovo lepša nego najina.

Rapiat: Pustiva stvar za danes. Pojdiva večerjat in potem v postelj. Morda se spomniva v sanjah, kaj da bi kupila.

(Pozno ponoči. Temna spalnica. Iz široke zakonske postelje se čuje Rapiatovo smrčanje. hrrr... hrrr... hrrr...)

Avrelia (katera ne more spati): Alfred! Alfred!

Rapiat: Hrrr-hrrr!

Avrelia: Alfred!

Rapiat (plane iz spanja): Kaj je?

Avrelia: Nekaj ti hočem povedati. Nečesa sem se spomnila.

Rapiat: Prosim te, daj mi mir s svojimi mislimi.

Avrelia: Kaj misliš, ko bi darovala Klotildi svojo brošo z biseri.

Rapiat: Ono, ki sem ti jo podaril na najin poročni dan?

Avrelia: Da, kaj bi ti ne bilo prav?

Rapiat: Naravno!

Avrelia: Ali je mnogo vredna?

Rapiat: No, pa koliko!

Avrelia: Koliko si dal zanjo? Sedaj mi že lahko poveš?

Rapiat: Ne spominjam se več.

Avrelia: Kako to, da ne?

Rapiat (razjarjen): Povem ti, da se ne spominjam. Pusti me spati.

Avrelia: Lehko bi jo dala ceniti.

Rapiat: Ali si izgubila pamet?

Tako dragocenost hočeš dati oni goski? Jaz tega ne dovoljujem. Ali razumeš?

Avrelia: No, pa dobro. (Za-se.) Ceniti jo pa dam vendar-le, in potem bomo dalje govorili. (Tišina. Izpod odeje g. Rapiata prihaja zopet cel orkester tonov hrrr... hrrr...)

(V prodajalni dragotinarja.)

Avrelia: Bon jour!... Rada bi dala ceniti neko dragocenost. Tu, izvolite, ta broša. (Potegne iz škatlice brošo ter jo da dragotinarju.)

Dragotinar (potem ko je brošo pregledal): Ta broša je vredna 13 frankov.

Avrelia: Oprostite!... 13 frankov? Vi se bržčas šalite.

Dragotinar: Toliko je vredno to zlato.

Avrelia: A biseri? Zakaj ne cenite tudi biserov?

Dragotinar: Ker so iz stekla. Mar, milostljiva, tega ne vidite?

Avrelia: Gospod, vi se do mene nedostojno vedete. Vedite, da mi je daroval to brošo moj soprog kot poročno darilo.

nosti, če ne celo po nadvladi. Ste se pač, g. notar, o katerem smo mislili, da je v Vas več pravičnosti in kavalirstva, zopet enkrat zaleteli in se pustili zapeljati od svojega prijatelja in »nadžupana« Ksandra, tačas še Velikega. A svaka sila do vremena — in tudi Vašega in Ksandrovega gospodarstva — bode enkrat konec, morebiti še celo pred nego se sama nadejata. Hvala Bogu, da še župan in »nadžupan« ljutomerski nista vsemogočna in da še nadvladujejo tudi druge oblasti, katere to obrnejo, kar ta dva obračata. Na svidenje!

Ljutomerski.

V Ljubljani, 26. maja Vlada in Mladočehi.

Mladočehski klub je po tretjem branju budžeta sklenil, da se ne ozira poslej več na položaj vlade, nego bo vsaki predlogi, ki je važna za vlado, nasprotoval z vsemi sredstvi. Opozicija se začne pri predlogi glede voznih listkov in hočejo Čehi, če treba, rabiti najskejnejša parlamentarna sredstva, da predlogo onemogočijo. Vlada se je te grožnje Mladočehov tako ustrašila, da je odložila predlog glede voznih listkov od 30. in 31. t. m. na 9. juni, t. j. po delegacijskem zasedanju. Prej se doženeta še terminska kupčija in inženerski naslov. Do 9. junija misli vlada, da pridobi Mladočehi, da ne začno obstrukcije. Mladočehi so proti novemu davku, ki bi znašal okoli 17 milijonov, ter zahtevajo, da se zasedanje državnega zbora 14. junija preloži, da morejo začeti deželni zbori s svojimi sejami.

Iz ogrske delegacije.

V sobotnem zasedanju je bila na dnevnem redu tudi trozveza. Del. Rakovsky je stavil na ministra zunanjih del pet vprašanj, in sicer: 1. Ali je res, da sta se nemški kancelar grof Bülow in italijanski zunanji minister Prinetti pri sestanku v Benetkah sporazumela popolnoma glede trozveze? 2. Ali je res, da je med pogoji tudi nedotakljivost italijanske trgovinske zveze in vinske klavzule? 3. Ali hoče minister naznaniti vsebino pogodbe o trozvezi? 4. Kaj je vzrok, da se skriva besedilo te pogodbe, ki se je vendarle sklenila v interesu miru? 5. Ali so resnične vesti, da se vršijo med našo monarhijo in Italijo pogajanja zaradi vsakojakega zasedanja Albanije? — Zoper trozvezo je nastopil potem del. Okolicsany, češ, da je bila trozveza pač v začetku precejšnje važnosti, dandanes pa služi izključno le koristim Nemčije. Tudi so bremena za monarhijo kot velesilo neznosna. Del. Rakovsky je očital trozvezi, da zasleduje agresivne namene ter da se pod njeno zaščito širi vsenemška agitacija tako proti Avstriji kakor tudi proti Ogrski. Ministrski predsednik Széll je branil delovanje zunanjega ministrstva ter se izjavil z Goluchowskim popolnoma solidarnega, za kojega prevzame popolno odgovornost.

Vojna v Južni Afriki.

Zdi se, da ostanejo mirovna pogajanja vendarle brezvspešna. Zadnja poročila so brezupna. Med Buri ni sloge, a

Dragotinar: To samo dokazuje, da je gospod jako prebrisan.

Avrelija: Ah, vi ste neotesanec! (Odide, zase): To je prostak! (Zaloputne vrata; na ulici): Pojdem v kako drugo dostojnejšo prodajalno.

(V dostojni prodajalni.)

Avrelija: Prosim vas lepo, koliko je vredna ta broša?

Dragotinar (na prvi pogled): Nič, t. j. pardon, biseri niso nič vredni, ker so iz stekla. Ako je to okoli zlato, potem je vredno 10 frankov.

Avrelija: Gospod! Ti biseri...

Dragotinar: S čim morem služiti?

Avrelija: No, vi se razumete na bisere, vi, kateri...

Dragotinar: Oprostite, ne utegnem. (Gre k drugim odjemalcem.)

Avrelija (se odstrani vsa rudeča od jeze): No, tega bi si pa ne bila nikdar mislila, da je Alfred... Ah, ti moški so ostudni!... (Premišlja nekaj časa.) Ako darujem brošo Klotildi, niti zapazila ne bo, da so biseri ponarejeni... Porečem ji, da je to antično... Dà, tako hočem storiti... Ona vendar ne bo tako nesramna, da bi jo dala zlatarju ceniti. Ako stori to, ne pogledam je nikdar več!

napram Angležem postopajo solidarno. Posvetovanje v Vereenigingu ni doseglo posebnega uspeha, ker so vodje Burov raznih mnenj. Sedanje posvetovanje Burov v Pretoriji bajè ne napreduje ter se bržčas ali docela pretrga ali pa zavleče. Iz Londona poročajo, da je poslala vlada Burov ultimatum, kar pa ni verjetno. Sploh dohaja baš te dni nebroj ugovarajočih in nasprotujočih si vestí, da je nemožno, dognati resnice. Gotovo je le to, da mir še ni pred durmi. Bajè pojdejo Buri iz Pretorije še enkrat v Vereenigung, kjer se bo vršila še zadnja konferenca Burov. Zastopniki Oranja so odločni nasprotniki kapitulacije, ako se jim ne zagotovi neodvisnost.

Najnovejše politične vesti.

V zadevi tirolskega vprašanja so imeli svobodne nemške stranke pretečene dni zaupno posvetovanje v Bolcanu, na katerem so sklenili, da so pripravljeni se pogajati z Italijani zaradi avtonomije, toda le pod pogojem, da ne bodo italijanske zahteve imele za posledico delitev Tirolske. — Deputacija bosanskih mohamedanov pod vodstvom Džabić Effendija se je mudila te dni v Budimpešti ter nameravala priti demonstrirati tudi v delegacijsko zbornico, kar je vendar policija preprečila. — Med macedonskimi hajduki in turškimi vojaki je prišlo med Malo planino in Radoviščem na bolgarski meji do spopada. Hajduki so izgubili 5 mrtvih in 7 ranjenih, pa tudi turških vojakov je nekoliko obležalo. — Antilski otoki se ne prodajo. Danski kralj je odklonil prodajo Antil ameriški vladi. — Trgovinska bilanca z Ogrsko izkazuje za mesec april: uvoz iz Ogrske 688 milijonov kron, izvoz na Ogrsko 746 milijonov K. Bilanca je narasla za 16 milijonov K napram lanskemu istem mesecu. — Srbska skupščina se je zaključila v soboto s kraljevim ukazom. — Bosanski učitelji so sklenili meseca julija poslati k cesarju deputacijo za izboljšanje plač. — Japonski princ v Italiji Koncem tekočega meseca pride japonski princ Akihito Komatsu v Rim, da izroči kralju Viktorju Emanuelu insignije hrisantemskega reda. — Angleški kralj Edvard VII. obišče takoj po svojem venčanju razne evropske dvore.

Dopisi

Iz Novega mesta.

Škoda, da g. Zuro Štembur, znani gostilničar v Kandiji pri Novem mestu, ni hotel po klerikalni stranki ponujenega mu mandata za deželni zbor sprejeti. Talentiran človek je in jako delaven. Kot župan velike občine Šmihel-Stopiče in načelnik cestnega odbora je jako koristno delaven. Trudi se posebno za to, da spravi v Kandijo več promet. Tedenjske semnje je Kandiji že pridobil. Imeli bomo ponedeljske semnje v mestu in v Kandiji. Ko so prostor iskali za stavbo poslopja za glavarstvo, je Štembur kmalu s tedajnim okrajnim glavarjem, pl. Vesteneckom stopil v prijazno zvezo. Tu mu je izpodletelo. Kisel obraz včasih zaradi te zveze dela; ta projekt je bil malo drag. — Sedaj se išče prostor za novo gimnazijsko poslopje. Štembur že škili na to pridobitev. Blizu mostu, ki veže Novo mesto s Kandijo, so lepi, zdravi, veliki stavbeni prostori. Dobili bi se po ceni. Rad bi šel s temi v boj za gimnazijsko poslopje, a jako vplivna oseba, vplivnejša kakor je bil g. pl. Vesteneck, mu je na poti. Pretuhtal je vse in videl, da mora graščaku v Kandiji stvar sugerirati. Premetenec je dejal, da bi njiva tega graščaka bila jako pripravna za stavbo gimnazijskega poslopja in ker ta njiva daleč tam pri šmihelskem pokopališču pol ure od Novega mesta oddaljeno leži, bi se moralo za profesorje tudi kaj poslopj na tej grajski njivi sezidati. — Sugestija je našla dobra tla. Je že vse v redu. Gimnazijsko poslopje se bo sezidalo na grajski njivi. Dotična ponudba se je bajè že odposlala na ministrstvo za nauk in bogočastje. Pravila za akcijsko društvo, ki bo za profesorje sezidalo veliko poslopje, falansterij, so že tudi spisana. Seveda bo stal ta falansterij tudi na grajski njivi med bolnico usmiljenih bratov in šmihelskim pokopališčem. V tem fanaste

riju bodo imeli g. profesorji svojega mešarja, stacuno, svoje rokodelce. Neka komunistična organizacija je v njem namepravana. Učenci pa naj pol ure daleč iz mestnih stanovanj v šolo tekajo. Dosti blata je v Kandiji, pa imajo znano dobro obujalo in večina se hrani z mesom. Ta hoja bi bila za fante jako zdrava. Te sugestije Štembur seveda ni resno smatral. Kdo bo tam na grajski njivi gimnazijsko poslopje zidal! Mislil je, da bo dotična vplivna oseba ta projekt z grajsko njivo v stran potisnila in svetovala kak prostor blizu mosta. Varal se je. Zdej je sprožil zlodja v tek, ga ne more več ujeti. Zdej mora, ker se temu »projektu grajske njive« vse v Kandiji in v mestu, razven pokrovitelja istega smejo, svoj dobri humor udinjati in ta projekt sam izrabljati v dov tipe. In nekaj jih je že prav dobrih iz tega projekta podal. Tako imamo Novomeščani v tem slabem vremenu vedno kaj špasa.

Izpred sodišča.

Pod vodstvom gosp. deželnosodnega svetnika Andolskega se je vršilo v soboto nekaj obravnjav, izmed katerih naj le omenimo sledeče:

1. **Denarne stiske.** Bivši finančni stražnik Anton Sedaj iz Idrije je bil v denarnih stiskah. Mislil si je, — sestra mi mora pomagati. Sestrica je bila kuharica pri neki gospej na Starem trgu v Ljubljani. Puniča je pridna in si je nekaj prihranila, zato je brat tembolj od njene strani pomoči pričakoval. A ker mu je dala sestra večkrat kaj in ker hipoma ravno ni imela ničesar, mu je to povedala. On pa je mislil, da mu noče dati in šel ter kupil z zadnjim denarjem — revolver. Bilo je to 6. maja. Z revolverjem v roki je zahteval od sestre še enkrat denar, in obljubil, da jo v slučaju, ako mu ne da ničesar, ustrelji. Prijeli so ga pa kmalu policaji in v »špehkamri« je jokal in vpil ter se delal povsem zmešanega. No, sedel bode 3 mesece v težki ječi in se postil vsakih 14 dni.

2. **Mlad tat.** Martin Erznožnik, pastir na Žirovskem Vrhu, se je poročil šele 1. 1886, a krade že prav uspešno. Dne 31. aprila je ukradel Francetu Ojstrinu, hlapcu Matevžu Samotračanu, ki je bil tudi njegov gospodar, iz zaklenjene škrinje nekaj denarja. On pravi, da je bilo le 22 K. Hlapec Ojstrin pa je človek, ki ni ravno duševen velikan in si ne zapomni ničesar. Fantin si je kupil z ukradenim denarjem uro in nov mošnjiček. Poleg tega se je napil šnopsa. Dobili so pa 7. maja, na dan aretacije, pri njem še 5 K. Za vse to bode mladi tat sedel 2 meseca v ječi.

3. **Tepež.** Dne 6. aprila so se fantje na Zavrhu stegli. Valentin Sešek je prišel s Šmarne gore, držeč v rokah težko palico s hruško na koncu. Vpil je in razgrajal in povpraševal, če ga hoče kdo oklofutati. L. 1979. rojeni kajzarjev sin Janez Kozelj ga je pa, ker je vedno v njega silil, sunil nakrat z odprtim nožem v usta. Sešek je padel na hrast. Ko se je pobiral, je vdaril s palico po Kozelju, da je temu hruška v glavo odletela. Nato ga je le-ta sunil z nožem še enkrat. Za te težke poškodbe bode sedel 3 mesece v ječi, plačal odškodnine 58 K in troške.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 26. maja.

— **Shod slovanskih časnikarjev.** Vsi slovanski listi, ki so bili zastopani na IV. shodu slovanskih časnikarjev v Ljubljani, so pisali ves minoli teden dolge članke o dneih shoda in o izletih na Bled, Postojno in v Trst. »Narodni List«, »Czas«, »Plzenske Listy« in »Obzor« so prinesli razen člankov tudi simpatične feljtone o Slovencih ter o Bledu in Postojni. Vsi člankarji soglašajo, da je bil shod v Ljubljani med vsemi dosedanjimi največji, najlepši in najplodovitejši ter so polni hvale glede sprejemov. Posebno priznanje pa izrekajo županu g. Hribarju za izvrstno prirediteljsko shoda.

— **Vincencijeva družba v Ljubljani.** Na našo notico pod tem zaglavjem v štev. 114 z dne 21. maja, v kateri smo pribili, da je glasom računskega zaključka bilo porabljenih 16 K za maše, smo prejeli naslednji dopis: 1. Namen Vincencijeve družbe ni samo podpirati siromakov v telesnih potrebah, ampak še prav posebno v dušnih zadevah. 2. Za umrle uboge Vincencijeve družbe se po pravilih bere sveta maša, ki se pa opravi po kateremkoli mašniku. Ako jo bere mašnik družbin, ima vsak teden priliko pri seji v zbirko prejeto darilo vrniti. — Predsed-

stvo Vincencijeve družbe v Ljubljani, 23. maja 1902. — And. Zamejčec. — To pojasnilo nam je razodelo nekaj popolnoma novega, česar doslej menda nihče v Ljubljani ni vedel. Vsakdo drugi je prepričan, da je namen Vincencijeve družbe podpirati reveže z živili in z denarjem, ne pa plačevati maše. A kakor kaže to pojasnilo, so pravzaprav maše prva stvar, podpiranje siromakov v telesnih potrebah pa pride šele v drugi vrsti. Kakor rečeno, ni tega doslej nihče vedel in se bo marsikdo začudil, ko izve to novico. Nam je pojasnilo jako dobro došlo, ker kaže, kako znajo klerikalci pod pretvezo dobrodelnosti sebi dobivati dohodkov.

— **Novi nadškof goriški.** »Soča« piše: Metropolijski ilirski kraljevski je v kratkem času dvakrat »osirotela«: s smrtjo dr. Zorna in dr. Missije. Po smrti kardinala Missije nesrečnega spomina je nastalo veliko vprašanje: kdo bo novi nadškof? V javnost so silila različna imena, ali do zadnjega hipa ni bilo nikakega odločnejšega glasu. Nakrat pa je bilo to vprašanje rešeno, predno je mogla javnost izreči svojo sodbu. Imenovan je inful. prošt mons. Andrej Jordan v Gorici. Rojen je bil 29. novembra 1845. v Gorici; njegov oče je bil gimnazijski profesor. Izšolal se je doma. V mašnika posvečen 6. junija 1863. je vstopil najprej za kateheta v ljudskih šolah goriškega mesta. To službo je opustil radi bolehnosti. Ko je okreval, ga je imenoval tedanji nadškof Gollmayer svojim tajnikom, pozneje pa tajnikom nadškofijske kurije. Po smrti Gollmayerjevi je bil imenovan vodjem osrednjega seminarija. Po odhodu mons. Valussija v Trident je postal prošt po volji patrona barona Codellija. Od takrat je bil dvakrat izvoljen v Furlaniji državnim poslancem; bil je vedno »divjak«. Bil je član deželnega šolskega sveta in zavzemal v cerkveni organizaciji razne časti; po smrti nadškofa Zorna je bil leto dni kapitularni vikarij, kar je tudi od smrti dr. Missije. Novi nadškof je osebno jako ljubezniv, mož, dobrega srca, in doslej je bil vedno daleč proč od intransigentov, kakršne imamo v slovenskem taborju, ki so ljudstvu in cerkvi le v nesrečo. Mons. Jordan je mož, ki pozna svet, pozna življenje, je koncilijanten nasproti možem drugačnega mišljenja, ne kriči in ne razsaja proti »liberalu hom«, marveč skuša doseči kak vspeh potom mirnega razgovora, kateri preveča — ljubezen do bližnjega. Naša sodba je ta: Ako mu novi »Amt« ne vlije tudi nov »Verstand«, marveč ostane tak, kakršen je bil, utegne popraviti vse zle posledice dosedanje nepolitične politike iz nadškofijske palače. Mi pa ga bomo sodili po dejanjih. — Tako »Soča«. V Trstu izhajajoči strogo klerikalni »Novi List« pa ni zadovoljen z novim nadškofom. »Novi List« pravi: Prošt Jordan kot goriški knezonadškof ni sicer po našem skromnem mnenju dobro izbran, ker bi bilo na razpolago boljših mož, ali kar je, to je.

Gospod Vencajz kot zastopnik škofove zavarovalnice.

Pod tem naslovom čitamo v »Gorenjcu«: Prav stara, zarjavela postava dovoljuje deželnosodnim svetnikom prestopiti po petletnem službovanju pri deželnem okrožnem sodišču advokaturi, tudi tistim, ki so se vpokojili zaradi strokovne nerabnosti. Gospod Vencajz se ima zahvaliti temu zakonu, da je postal advokat. Iz jeze je postal »katoliški« advokat. Ljubljanski škof mu je dal za pobojšek tudi zastopstvo svoje zavarovalnice. Vsa čast patronu in zastopniku! Letošnje leto je tožil gospod Vencajz dva zavarovanca za plačilo po 3 K 7 vin. Na tem ni nič posebnega. A pripeljal se je sam k obravnavam. Dotično sodišče leži daleč od Ljubljane in je par ur oddaljeno od železnice. Troškov je ulovil v teh strahovitih pravadah 126 K. V dotičnem trgu bi bil dobil dosti »katoliških« namestnikov, ker se po katoliškem vodilu liberalci ne smejo nameščati. Tako se maščuje, ako postava dovoljuje vsakemu penzionistusodnemu svetniku postati advokat. In »cerkev ni krvi željna«. To je jedna. Druga je ta: Škof Jeglič daje svoje signature v pravadah. Neka pobožna oseba je bila zaradi prehudega jezika kaznovana z zaporom. Obtožitelj, tudi pobožen mož, ni hotel odpustiti, ne prošnje za izpremembo zaporne kazni podpisati v denarno. To je

tako med našimi »katoliki«. Obsojena je vložila prošnjo za cesarsko milost. Ljubljanski škof je prošnjo signiral. To ni šala, to je resnica, ker v Avstriji je vse mogoče. V Španiji duhovniki nadzirajo tudi justične uradnike. V Cislitvaniji imajo sodniki zagotovljeno neodvisnost. Ko duhovniki na Slovenskem v mestih in trgih dobe nadvlado, bo slaba pela tej neodvisnosti. Tedaj bodo imeli »katoliški« advokati veselo delo. Škof, ali kapelan bo v kakem kottičku zapisal svojo signaturo in vse bo v redu. Ali bo tedaj gospod Vencajz vesel!

— **Pozor na Gorenjsko.** Industrialna podjetja na Gorenjskem so pripejala v deželo dokaj tujih življev. Nemški element se množi in pripravlja se tudi na narodnopolitično delo. V Jesenicah delajo priseljeni Nemci na to, da se jim ustanovi javna nemška ljudska šola — ne schulvereinska, kakor se je svoj čas pisalo — sedaj pa snujejo svojo podružnico »Südmärker«. Tudi v Mojstrani se nekaj kuha. Dovjani hočejo, naj se nova šola zgradi v Dovjem, Mojstranci pa zahtevajo, naj se sezida ob cesti, da bi imeli bližje do nje. Mojstranci ne zahtevajo nič krivičnega, a Dovjani jim nečejo ugoditi. Posledica tega je, da se je začela neka agitacija v Mojstrani in se tam že čuje, da bodo prosili Schulverein, naj jim ustanovi nemško šolo. In ker je v teh krajih sicer jako veliko verske gorečnosti, narodne zavednosti pa preklicano malo, je prav lahko mogoče, da se v Mojstrani nekega lepega dne otvori — nemška schulvereinska šola.

— **Konferenca srednješolskih ravnateljev.** Včeraj se je na učiteljsku pod predsedstvom g. ravnatelja Levca vršila letošnja konferenca ravnateljev kranjskih srednjih šol. Udeležili so se te konference ravnatelji gg. dr. Detela iz Novega mesta, Hubad iz Kranja, dr. Junowicz, Senekovič in Wiesthaler iz Ljubljane ter Wolsegger iz Kočevja.

— **Varení „Narodnoga doma“** priredi danes, v ponedeljek hrvatska igralka gospa M. Teodorović deklamatorico večer. Čistidobiček je namenjen revnim hrvatskim dijakom. Gospa Teodorović je bila član belogradskega gledališča ter je dobro znana tudi na hrvatskih odrih.

— **Priprave slovenskih visokošolcev za bodočo počitniško dobo.** Štajerski slovenski visokošolci dunajske, praške in graške univerze dogovarjajo se glede prireditve shoda za dan 3. avgusta v Šmarju pri Jelšah. Pred poldne tega dne naj bi se v Šmarju vršil zaupni shod visokošolcev in abiturientov, na katerem bi se razpravljale razne točke o stališču visokošolcev z ozirom na politične in družabne razmere na Slovenskem sploh in na Štajerskem posebej. Popoldne se bode vršil velik ljudski shod kot manifestacija za slovensko vseučilišče in za zboljšanje ostalih šolskih zadev zlasti v slovenskem delu Štajerske. Po shodu priredi se pa ljudska slavnost z doslej še ne natančno določenim sporedom; naprosila se bodo pa vsa bližnja narodna društva, da sodelujejo pri tem sporedu. Tudi se govori o podobnem ljudskem shodu v Ljutomeru. Počitniško društvo »Sava« namerava po raznih krajih Kranjske prirediti ljudske shode za slovensko vseučilišče. Istotako se govori, da goriški visokošolci uprizore na Goriškem obširno akcijo za vseučiliške ljudske manifestacije. Ker se bode deželni zbor kranjski v bodočem zasedanju bavil z več važnimi predlogi glede slovenskega vseučilišča, utegne slovensko vseučilišče vsled tega stopiti v nov ugodnejši stadij.

— **V prilog ljubljanskim postreščkom** je odredilo justično ministrstvo, da v bodoče ne bodo smeli kaznenci preseljevati privatnih strank.

— **Nezgode.** Domobranski narednik I. Pegan je v soboto zvečer na Dolenjski cesti zapeljal s kolesom v cestno strugo, vsled česar se mu je kolo prelomilo in je on padel na cesto in se precej poškodoval. — Žagar kranjske stavbne družbe Lovrenc Jaklič si je pri žaganju nažgal palec in kazalec leve roke.

— **Skupaj trčila** sta danes dopoldne na vogalu Maierjeve hiše in Marijinega trga dva fjakarja. Vozila sta oba naglo. Vozovoma sta se zlomili ojnici.

— **Z rešilnim vozom so prepehali** v bolnico z južnega kolodvora Valentina Lipovca s Koroške Bele. Padlo mu je doma drevo na levo nogo in mu jo v členku zlomilo.

— **Konj ušel** je posestniku Lovrencu Zdešarju na Glincah iz hleva. Pri dirjal je po Tržaški cesti v mesto. Ujeli so ga na Rimski cesti na Ogorelcem vrtu.

— **Neprevidni kolesarji.** Na frančiškanskem mostu je v soboto popoldne neki kolesar podrli na tla posestnico Frančiško Šakčevca iz Kašeljna. — Včeraj je bil na Bregu deček Anton Hočevcar, stanujoč na Starem trgu št. 6 od nekega krojaškega pomočnika podožen. Deček je le na desni nogi poškodovan.

— **Pretep med hlapci.** V soboto zvečer so se Perlesovi hlapci med seboj sprli in stekli. Dva sta bila na hrbtu z nožem ranjena.

— **Obesil** se je v Ratečah (okraj Kranjska gora) 70letni prevzitar Andrej Rožič.

— **Najnovejše novice.** Tolstemu se je zdravje shujšalo. Zdravniki se bojijo trebušnega legarja. — Za prizadete na otoku Martinique je podaril naš cesar 10000 frankov; ruski car je daroval 250000 frankov. — Spomenik Adalbertu Stifterju so odkrili v soboto v navzočnosti naučnega ministra v Lincu. — Krotilka levov v smrtni nevarnosti. 17letno krotilko levov, Dunajčanko Cilli Bebe so napadli v Lvovu pri produkciji v kletki levit jo hudo razmesarili. — Nezgod na morju. V Zlarinu blizu Zadra je vihar prevrnil čoln. Trije mornarji so utonili. — Mizarški pomočniki v Zagrebu so začeli v soboto stavkati. — Sedem potresnih sunkov so čutili pretečeni petek v Temešvaru. — Sedem smrtnih obsodbe je izreklo vojno sodišče v Vladivostoku nad člani neke roparske družbe. — Z otrokom v naročju je skočila na Dunaju iz drugega nadstropja 15letna pestunja. Deklica se je smrtno pobila, dočim je otrok le neznatno poškodovan. Pestunja trdi, da se ni zavedala, da ima otroka na rokah; ko je skočila na cesto. — Umrli je kolinski nadškof Simar. — Strašna nesreča v rudniku se je pripetila v Kotenayu na Angleškem. Vsled eksplozije je ubitih 170 oseb, največ tujcev.

— **Dimnikarica Berta Pajarola — avstrijska Humbert.** Te dni se je vršila na Dunaju potorna obravnava proti 30letni dimnikarici Berti Pajaroli, ki je s sleparskimi menjicami napravila 332000 K dolga ter ogoljufala več bankirjev, pa tudi revnejših oseb za mnogo tisočakov. Podpisovala je pod menjice imena cesarskih princev, ministrov, škofov, tovarnarjev, raznih aristokratov in aristokratinih ter si izposojala denar. Njena skrivka je grofica Marija Pininska, ki živi ločena od moža, bančnega guvernerja in bivšega finančnega ministra, dr. pl. Bilinskega. Posojevalci denarja so sleparji posojali denar za ogromne odstotke, neki žid ji je posodil 1500 gld. ter zahteval za to svoto 50000 gld. nazaj. Tako je prešla Pajarola za izposojenih 332000 K v istini le 159000 K, ostalo so zaračunali posojevalci kot obresti. 130000 K je Pajarola vrnila. Obdržala je le 29000 K. Najlepše pri vsej slepariji je to, da so nekateri razposojevalci denarja vedeli, da so podpisali na menjicah ponarejeni, a so dali Pajaroli vendar le denar, ker so ji tako mogli računati večje odstotke. Nekateri so se tako res okoristili, drugi pa so se vendar le ogoljufali. Preprostejši ljudje so mislili, da res posojajo svoj denar dvornim krogom, ter so bili tako osleparjeni za velike svote. Med osleparjenimi je nekaj prav usmiljenja vrednih žrtv. Sleparijo je razkrila soproga nižjeavstrijskega namestnika, grofica Kielmansegg, katero je dimnikarica tudi navajala kot svojo dolžnico. Pajarola je znala nalagati ljudi, da ima zveze z dvorom, ministri in aristokrati ter da zanje najema denar. Na svoje ime si ni izposodila ničesar. Obsojena je bila na dve leti ječe.

— **Kako je star grb dvoglavca orla?** Pisatelj Messerschmidt piše v knjigi »Der alte Orient«: »V Kapadociji sem našel na pečinah pri Boghazköju vdolbene različne slike iz kulture Hettitov, naroda, ki je vladal v Mali Aziji v začetku prvih tisoč let pred Kristom. Med tistimi je tudi dvoglav orel z levom. Seldžuški sultani so sprejeli 1217 dvoglavega orla v svoj grb in so si ga prinesli iz iztoka nemški cesarji s seboj. L. 1345. se je prvokrat uporabil dvoglav orel kot grb cesarja nemške države. Torej je avstrijski dvoglav orel star 3000 let in orientalskega rodu.

— **Nečloveški oče.** V Ivančicah je izginila januarja meseca t. l. 10letna hčerka Božena Martinkova, katere truplo so našli sedaj ob nekem jezu. Gotovo je, da jo je sunil v vodo njen oče, ki se je hotel deklice iznebiti, ker je nameraval

oženiti se. Po otrokovi smrti bi dobil oče 160 K, katere je hotel uporabiti za svatbeno obloko.

— **Zbežal general.** Na Dunaju je 24. t. m. zjutraj zbežal upokojeni generalni major pl. Holl. V hiši je vse razbil, kričal skozi okno povelja, nabil redarje in jim strgal uniformo. Zvezanega so morali odvesti v blaznico. Še po poti je razbil okno kočije.

— **300 komijev** je v Moravski Ostravi 23. t. m. zvečer demonstriralo proti prodajalnam, ki so odprte po 8. uri. Šest demonstrantov so aretirali.

— **Samomor starca.** Bivši uslužbenec železnice, 76letni Leopold L., se je nedavno obesil v svojem stanovanju, in sicer brččas zato, ker je oslepil na eno oko.

— **Originalen samomor.** V nekem gozdu so našli tehnika Lanka mrtvega. Zapisal je, da umre od lakote, ker ne študira nič, nego le kroka in dela dolgo. Umrli je, ker ni pet dni ničesar jedel.

— **Boj med dvema vasmi.** Vasi Oleiras in Sadla v Galiciji sta se radi malenkostnih stvari sprli in nastal je med njima pravcati boj, v katerem je bilo več nego 60 oseb deloma težko, deloma lahko ranjenih.

— **O binkošti na sanah.** V alpskih deželah je zapadel o binkošti visok sneg Pri Sv. Lampertu na Gornjem Štirskem pa je bil na binkoštni ponedeljek celo izvrsten sanenec, tako da so napravili ljudje izlet na sanah ob hudem mrazu.

— **Vsled strahu.** V Tridentu je začelo nedavno goriti v hiši stavbenika Albertinija. Ko je gospodar to zvedel, je hitel na lice mesta, a ker je bilo neko skladiščno poslopje že popolnoma v plamenu, se je tako prestrašil, da ga je zadela kap in se je zgrudil mrtev na tla. Požar je požarila bramba kmalu pogasila. Albertini je bil star 60 let, oče sedmerih otrok ter jako premožen.

— **Polnočni sestanek na grobu.** Socijalisti madjarskega mesta Devanya so že večkrat hoteli imeti skupščino, toda oblast jim je vedno to zabranila ali jih je razpustila. Da ne bi bili več moteni, so se dogovorili, da se sestanejo o polnoči na pokopališču. In res se je zbralo tu več sto ljudi, ki so poslušali vključ groznemu dežju agitatorske govore. Pač lepa je svoboda med Madjari!

— **Samomor v gledališču.** V Košičkem gledališču na Ogrskem se je ustrelil med predstavo poročnik Dragotin Novak v uniformi. Več gledalcev in igralcev se je onesvestilo. Novak je bil nesrečno zaljubljen v primadonno.

— **Kmetje in Tolstoj.** »Ruskij invalid« pripoveduje: Ob poslednji boleznici grofa Tolstega, ko je bila že zanj skrajna nevarnost, so prosili na več krajih muški svoje pope, da zanj molijo, a ti niso hoteli moliti za izobčenega človeka. Na to pa so kmetje po stotinah poklekali pred zaprto kjer in na tleh klečé so molili za ozdravljenje Tolstega.

— **Usmrčenje Balmaševa.** Morilec ministra Sipjagina, velikošolec Balmašev ni bil pomilošen, dasi je zanj prosila mati in dasi je bil šele 21 let star. Obesili so ga na dvorišču ječnice v Peterburgu. Prisotni so bili le vojaki. Smrti se ni bal baje čisto nič. Umrli je mirno in se izročil krvniku z besedami: »Rad umrem, saj sem storil svojo dolžnost! Rojen je bil leta 1881. v vasi Pinedža v guberniji Arhangelski.

— **Toplota lave.** Ko lava izbruhuje iz ognjenikovega žrela, je vroča 2000° C. Na površini se hitro ohlaja, a v notranjščini jako počasi, tako da so še po velikih letih okameneli toki lave topli.

— **Izkušnja za možitev.** Na Norveškem mora vsaka nevesta delati izkušnjo, da je godna za možitev, in sicer s tem, da mora izkazati pred izvedenci, ali zna kuhati, šivati in plesti nogavice. Norvežani hočejo torej le praktične žene!

— **Trust mesarjev v Ameriki.** V New Yorku se je pojavila med prebivalstvom močna agitacija proti onim mesarjem, ki nabavljajo meso pri trustu ter so na ta način zvišali enotne cene mesa. Agitacija je imela dosedaj uspeh, da se je moralo 600 mesnic zapreti.

— **Najbogatejša ženska na svetu** je primadona Hattie Green v Zedinjenih državah, ker ima nad 300 milijonov kron. Gospa Green je baje sila skopa in energična ženska, ki nosi vedno revolver seboj. Davkov noče plačevati, nego jo morajo vselej posebej prisiliti. Odvetnike so vraži ter se jih boji, zato ima baje v rokah vedno revolver, kadar govori s katerim. Skratka: čudakinja!

— **Katastrofa na Martinique** se pomalem še vedno ponavlja; več tisoč ljudi je odšlo radi tega na Trinidad in v Cayenne. Kakor javljajo iz Fort-de-France, je jelo bljuvati še drugo žrelo v obližju Mont-Peléeja. Voda reke Capote je postala nakrat jako vroča in iz žrela na severni strani Mont-Peléeja se je vtila lava v široki reki v morje. Zopet je mnogo oseb mrtvih. V Grande Riviere je objela reka lave veliko število ljudi, zlasti žensk in otrok in videlo se je, kako prosijo pomoči;

a lava se je razširjala vedno dalje. — Tudi neki dunajski slikar rodem Ceh Pavel Merwart je postal žrtev strašne katastrofe na Martinique. Živel je še mnogo let v Parizu, in od tam je šel na Martinique, kjer je slikal vulkane.

Društva.

— **Ljubljansko prostovoljno gasilno društvo** je imelo včeraj ob 10. dopoldne v Mestnem domu svoj občni zbor. Izšlo je »izvestje« o 32. društvenem letu. Častnih članov ima društvo 13, izvršujočih 73, podpornih 173. Novih članov je letos pristopilo 20. Izstopili so 4, jeden je umrl, izključenih je bilo 30. Ognjev bilo je pretečeno leto 12, straža v Mestnem domu« bila je dvakrat alarmirana, stražo oskrbovalo je skupno 1072 mož v dežel-nem gledališču, »Narodnem domu«, v »Kazini«, »Katoliškem domu« in pri cirkusu »Barnum«. Vaj je bilo 108; od teh imeli so novinci 34 vaj, straža v »Mestnem domu« 38, strojniki s parno brizgalno 8, prva četa 10, druga četa 10 in tretja četa 8 vaj. Nedeljskih inšpekcij je bilo 55, službenih shodov 6; odbor posvetoval in sklepal je v 12 sejah. Po zaslugi gospoda župana in našega tovariša g. občinskega svetnika Turka, se je odborova prošnja na slavni občinski svet za zvišanje subvencije in za napravo novih cevij ugodno rešila, in vsled tega je bilo odboru omogočeno skleniti, da se da vsem gasilcem v »Mestnem domu« prosto stanovanje in da se bolniška podpora članom zviša. Z nabavo električne ročne svetilke se je društveni inventar zopet pomnožil.

— **„Streliški klub Triglav“** ima svoj sestanek v torek ob 8. uri zvečer v gostilni »pri Kroni« v Gradišču. Sklicatelj »Jurij s pušo«.

— **Akademsko društvo „Slovenija“ na Dunaju.** Pri dopolnilnih volitvah dne 22. t. m. je bil voljen cand. phil. Kuno Hočevcar za predsednikom, stud. iur. Bogumil Berbač pa odbornikovim namestnikom.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 26. maja. Bivši trgovinski in poljedelski minister dr. Anton baron Bauhaus, ki je bil svoj čas težko kompromitiran, je danes umrl.

Budimpešta 26. maja. Avstrijska delegacija ima danes plenarno sejo. Razpravlja se o proračunu ministrstva zunanjih del. Vuković je zahteval, naj se intervenira, da bo vlada odgovarjala na podane interpelacije. Minister grof Goluchowski je pojasnil, da je za Avstrijce, ki so bili iztirani iz Transvala, izposloval od angleške vlade pavšalno odškodnino 15000 funtov šterlingov. Kaftan je dokazoval, da je trozveza izgubila svoj glavni namen, zavarovati Nemčijo. Na Balkanu je vspešna trgovinska politika mogoča samo v porazumljenju z Rusijo. Pred vsem je pa potrebno, da nastane v Avstriji sami mir, kar je le mogoče, ako se Slovanom pripoznana ravnopravnost tudi dejanski izvrši.

Budimpešta 26. maja. Ministrski predsednik Körber bo tu nadaljeval na Dunaju začeta pogajanja s Pacakom in Kramfem zastran nadaljnega postopanja češke delegacije v dunajskem parlamentu.

Budimpešta 26. maja. V četrtek pretrgana nagodbena pogajanja mej dunajsko in ogrsko vlado so se danes nadaljevala. Körber ostane z resortnimi ministri tudi še jutri tukaj. Ko bodo resortni ministri detajlna vprašanja dognali, se snideta zopet Szell in Körber in šele tedaj bo jasno, kako stvar stoji.

Rim 26. maja. Kralj in kraljica sta prišla sinoči v Neapolj. Pri vходу je neki Vincenzo Guerirero vrgel nanju dva kamna. Napadalec je bil aretiran.

Poslano.*

V izjavi slovenskega dunajskega akademičnega dijaštva v celjski zadevi, naperjeni proti gospodu dr. Tavčarju, so bili nekaetri gospodje akademiki tako prosti, da so moj podpis, ne da bi imeli pooblastilo ali moje dovoljenje, poslali uredništvu »Slovenca« in »Edinosti«.

Mislím, da je neakademsko, ako gospodje akademiki na tak način podpiše za izjave nabirajo in utihotaplajo.

Dunaj, 24. maja 1902.

Aurelius Kobal,
tehnik.

*) Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Borzna poročila.

Dunajska borza

dné 26. maja 1902.

Skupni državni dolg v notah	101 80
Skupni državni dolg v srebru	101 50
Avstrijska zlata renta	120 55
Avstrijska krona renta 4%	99 80
Ogrska zlata renta 4%	120 85
Ogrska krona renta 4%	98 —
Avstro-ogrsko bančne delnice	1538 —
Kreditne delnice	687 25
London vista	240 25
Nemški državni bankovci za 100 mark	117 27 1/2
20 mark	23 46
20 frankov	19 07
Italijanski bankovci	93 45
C. kr. cekini	11 33

Žitne cene v Budimpešti

dné 26. maja 1902.

Termin.

Pšenica za maj.	za 50 kg	K	8 52
Rž " " oktober	" 50 "	"	7 76
Koruza " maj	" 50 "	"	6 65
" " julij	" 50 "	"	5 18
" " avgust	" 50 "	"	5 24
Oves " oktober	" 50 "	"	5 30

Efektiv.

Nespremenjeno.

50.000 kron znaša glavni dobiček loterije gledaliških igralcev (Schauspieler-Lotterie). Opozorjamo svoje cenjene čitatelje, da se srečkanje vrši nepreklicno dne 19. junija 1902 in da se vsi dobitki od zalagateljev izplačajo v gotovini z 10% odbitkom.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 21. maja: Marija Anžlovar, kuharica, 61 let, Krakovski nasip št. 10, vodenica.
Dne 22. maja: Ana Jerina, zasebnica, 66 let, Emonska cesta št. 4, pljučnica.
Dne 23. maja: Marija Tičar, usmiljenka, 42 let, Radeckega cesta št. 11, omeščanje možgan.
Elizabeta Verbaj, zasebnica, 82 let, Radeckega cesta št. 11, ostarelost. — Jožefa Vehovc, šivilja, 27 let, Stari trg št. 3, jetika.
Dne 24. maja: Marija Kosernik, delavka, 40 let, Tržaška cesta št. 24, vnetje oblisti.
V deželni bolnici:
Dne 20. maja: Jurij Grampovčan, posestnik, 63 let, spričenje srca. — Ivan Zmeralikar, gostač, 64 let, sapna zabuhlina.
Dne 22. maja: Ivan Sirk, dninar, 78 let, naduha. — Jera Lesjak, kuharica, 65 let, pljučnica.
Dne 23. maja: Ivana Pečnik, dekla, 34 let, jetiku.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 806-2 m. Srednji srčni tlak 756-0 mm.

Ma.	Cas opa-zovanja	Stanje baro-metra v mm.	Tempera-tura v °C	Vetrovi	Nebo	Pada-vina v 24 urah
24.	9. zvečer	741.3	10.2	sl. svzhod	jasno	0.0 mm.
25.	7. zjutraj	741.4	6.6	sl. ssvzh.	oblačno	
	2. popol.	740.4	10.9	sl. jzjah.	skoro obl.	
"	9. zvečer	740.1	11.2	sl. sever	del. jasno	
26.	7. zjutraj	739.8	8.0	sl. svzhod	oblačno	3.4 mm.
	2. popol.	737.7	19.8	sl. svzhod	oblačno	

Srednja temperatura sobote in nedelje 11.6° in 9.6°, normale: 15.1° in 15.2°.

Zahvala.

Vsem, ki so se tako mnogobrojno udeležili pogreba in s tem skazali zadnjo čast našemu ljubljensmu očetu

Juriju Grampovčanu

kakor tudi za povodom smrti izraženo sožalje izreka se tem potom najdostojnejša zahvala.

Vrhnika, dne 24. maja 1902.

(1218)

Žalujoči ostali.

Mašinist

se išče za večjo parno žago.

Zmožen mora biti slovenskega jezika. Prednost imajo oni, ki se razumejo tudi na električno razsvetljavo. (1213-1)
Kje? pove upravništvo »Slov. Nar.«.

Trgovski pomočnik.

Za špecerijsko trgovino v Ljubljani se sprejme spreten in marljiv pomočnik, vojaščine prost, s prav dobrimi priporočili, pod ugodnimi pogoji.

Ponudbe naj se pošljejo pod znamko »Špecerijski pomočnik« na upravništvo »Slov. Narod.«. (415-81)

Predivo
lepo kupi
Anton Kolenc
trgovec v Celji.
(1183-3)

Izdajatelj in odgovorni urednik: Dr. Ivan Tavčar.

Josip Hauptman
oficijal trgovske in obrtne zbornice
Pavelca Hauptman rojena **Šijanec**
poročena.
Ljubljana. Cerkevnujak.
Na Sv. Joštu, dne 26. majnika 1902. (1215)

Trgovski pomočnik

izurjen v špecerijski stroki, sprejme se takoj v trgovino (1200-2)
A. Domicelj na Rakeku.

V zdravilniškem kraju Bled (Veldes) je na prodaj lepa enonadstropna

vila

ki obsega v pritličju: obširno klet, 3 sobe, teraso, kuhinjo in jedilno shrambo; v I. nadstropju pa: 3 sobe, teraso, kuhinjo in jedilno shrambo.

Cela stavba je jako solidno zidana, popolnoma nova in se poleg nje nahaja lep vrt v obsegu 1 orala s krasnim razgledom.

Natančni pogoji se izvedo pri g. Vinko Hudoverniku v Radovljici. (1217-1)

Haveloke
pelerine za turiste
iz nepremočljivega lodna
priporočata 3 (1052-4)
Gričar & Mejač
Ljubljana
Prešernove ulice št. 9.

Razglas.

Podpisani krajni šolski svet naznanja, da se bo dne 19. junija t. l. prodala na dražbi stara šola v Košani.

Prodaja se vrši na lici mesta ob 9. uri dopoldne. Poslopje je pripravno za prodajalno ali gostilno in stoji na najlepšem prostoru v vasi. Plača se lahko takoj ali pa v treh letih. V zadnjem slučaju se bodo zaračunile 5 1/2% obresti. K posloppu spada tudi majhen prostor za vrt. (1214-1)

Krajni šolski svet v Košani,
dne 23. maja 1902.

Restavracija Franc Pintar
Novo mesto. — Ljubljanska cesta.
P. n. občinstvu si usojava naznaniti, da sva kar najudobneje renovirala zgoraj imenovano gostilno, in vabiva cenjeno občinstvo najvudneje k mnogobrojnemu obisku. Točijo se izborna štajerska, dolenska in istrijska vina, dalje tudi Reininghausovo marčno ter Kosterjevo pivo. Poskrbljeno je vsak čas kar najbolje za ukusna topla in mrzla jedila, po skrajno nizkih cenah, sprejemajo pa se tudi abonenti. Tudi so tujcem, zlasti potnikom in sejmarjem na razpolago prenočišča po 1 krono na dan. Z velespoštovanjem
(1216-1) **Franc in Julija Pintar.**

Izšla je brošura:
Boj klerikalizmu!
Dobiva se v »Narodni Tiskarni«. Cena 10 vin., po pošti 13 vin.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. maja 1902. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga čez Trbiž. Ob 12. uri 24 m po noči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Aussee, Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 7 uri 5 m zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejovice, Plzenj, Marijine vane, Heb, Francove vane, Prago, Lipsko, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 3. uri 55 m popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jeze u, Inomost, Bregence, Curih, Genevo, Pariz, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejovice, Plzenj, Marijine vane, Heb, Francove vane, Karlove vane, Prago, Lipsko, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 10. uri ponoči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, (direktni vozovi I. in II. razreda). — Proga v Novo mesto in v Kočevje. Osebni vlaki: Ob 7. uri 17 m zjutraj osebni vlak v Rudolfovo, Straže-Toplice, Kočevje. Ob 1. uri 5 m popoldne osebni vlak v Rudolfovo, Straže-Toplice, Kočevje. Ob 7. uri 8 m zvečer osebni vlak v Rudolfovo, Kočevje. — Prihod v Ljubljano juž. kol. Proga iz Trbiža. Ob 3. uri 25 m zjutraj osebni vlak z Dunaja čez Amstetten, Monakovo, Inomost, (direktni vozovi I. in II. razreda), Franzensfeste, Linc, Steyr, Aussee, Ljubno, Celovec, Beljak. Ob 7. uri 12 m zjutraj osebni vlak z Trbiža. — Ob 11. uri 16 m dopoldne osebni vlak z Dunaja čez Amstetten, Karlove vane, Heb, Marijine vane, Plzenj, Budejovice, Solnograd, Linc, Steyr, Pariz, Genevo, Curih, Bregence, Inomost, Zell ob jezeru, Lend-Gastein, Ljubno, Celovec, St. Mohor, Pontabel. — Ob 4. uri 14 m popoldne osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthal, Beljaka, Celovca, Monakova, Inomosta, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m zvečer osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla, čez Selzthal v Inomosta, čez Klein-Reifling v Steyra, Lince, Budejovice, Plzenja, Marijinih varov, Heba, Francovih varov, Prage, Lipskega. — Proga iz Novoga mesta in Kočevja. Osebni vlaki: Ob 8. uri 44 m zjutraj osebni vlak iz Rudolfovega in Kočevja, ob 2. uri 32 m popoldne osebni vlak iz Straže-Toplice, Rudolfovega, Kočevja in ob 8. uri 35 m zvečer osebni vlak iz Straže-Toplice, Rudolfovega, Kočevja. — Odhod iz Ljubljane drž. kol. v Kamnik. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 6. uri 50 m zvečer in ob 10. uri 25 m zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. — Prihod v Ljubljano drž. kol. iz Kamnika. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m zjutraj, ob 11. uri 6 m dopoldne, ob 6. uri 10 m zvečer in ob 9. uri 55 m zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. (4)

Žrebanje nepreklicno
19. junija 1902.

Loterija gledaliških igralcev

(Schauspieler-Lotterie).

1 glavni dobiček	à	50000 K
" " "	à	5000 "
" " "	à	3000 "
2 glavna dobitka	à	2000 "
5 dobitkov	à	1000 "
10 " "	à	500 "
20 " "	à	200 "
60 " "	à	100 "
100 " "	à	50 "
300 " "	à	20 "
3500 " "	à	10 "

Srečke à 1 K priporoča

J. C. Mayer v Ljubljani.

Vsi dobitki se od zalagateljev izplačajo v 10/2 gotovini po 10% odbitku. 11

Solčnike

v največji izbi po najzmernejših cenah
priporoča

L. Mikusch

Ljubljana, Mestni trg 15.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«